

Bil Magasinet's mand afleverer sin bil på det polske værksted

NU TAGER VI SGU' TIL POLEN

Hvad sker der, når man sender sin bil til Polen: Bliver den lavet, eller ender den som reservedele i Vladivostok? Vi sender Steen Bachmann og hans gamle grimme Volvo østpå for at finde svaret

TEKST STEEN BACHMANN FOTO NIKOLAJ KARLSHØJ

HVORFOR POLEN?

DET BILLIGT
En værkstedstid koster langt under det halve af i Danmark.
DET HAR JEG HØRT FØR
Ja, i oktober 2005 skrev vi om to danskere, der havde fået sat en MG og en Amazon i stand. Siden har telefonen ikke stået stille; læserne vil vide mere.
HVAD SÅ NU?
Nu sender vi vores egen mand og hans bil derned og ser, hvad der sker.
KONKLUSIONEN?
Den får du næste måned, når vi henter bilen igen.

Bil Magasinet oktober 2005

TIME FOR TIME

Tirsdag kl. 12.45
0 km
Afgang fra Valby.

Tirsdag kl. 14.25
147 km, Gedser

Færgeruten Gedser-Rostock, sejltid 1 time, 45 min. Enkeltbillet: 570 kr. (køb evt. en 24-timers billet med rabat, hvis du kører tilbage samme dag).

Tirsdag kl. 14.50
148 km, M/F Kronprins Frederik
Vagthavende matros dirigerer en stor lastbil ind foran branddøren på dækket, hvor vi holder. En midaldrende svensk kvinde i pels er på vej til at gå i panik, da matrosen griner og dirigerer os mod skydedøren på fotoet og beder os om at trække maven ind. For at nå døren, bliver jakken beskidt af olie, sjap og mudder, tak for det, Scandlines.

Pointe: Hvis det brænder eller lortet synker, så bed til, at det ikke sker, mens du opholder dig på det her dæk.

Glem alt om at nå hen til branddøren, fedesen

Tirsdag kl. 18.25
307 km, A20 afkørsel 34

Tyskerne har været så venlige at bygge en ny lækker motorvej langs Østersøen, som fører direkte til vores mål i Polen. Den blev åbnet 5. november 2005 og har mere end 200 km asfalt med let trafik og fri hastighed. Det er som at køre på en nordjysk motorvej – bare uden klip i kørekortet.

Tirsdag kl. 18.35
310 km, Shell-tank
Efter optankning på en Shell-tank følger vi det bærbare navi-anlæg, vi har lånt – dumt, da det leder os ud på små

Afgang: Volvoen er klar til turen, der gerne skulle forlænge dens liv 10 år

TJEK-LISTE

Det skal du ha' med

- ✓ Pas
- ✓ Sygesikringsbevis
- ✓ Original registreringsattest og 1 kopi
- ✓ Kopi af forsikringspolice eller det såkaldte Røde Kort, hvis der er kasko på bilen (fås hos dit forsikringselskab)
- ✓ Zloty i kontanter; hæv med kreditkort i en polsk bankautomat
- ✓ Mobiltelefon, så du kan ringe til den danske værkstedsformidler

Det skal IKKE med

- ✓ håndsæbe, toiletpapir og andet, der var relevant at tage med til Østtyskland i 1982

SÅDAN KOMMER DU DERNED

FRA JYLLAND/FYN
Fra Århus til Stettin ved den polske grænse er der 735 km. Pga. de gode tyske motorveje tager det kun 7-8 timer at køre derned.

FRA SJÆLLAND
Mulighed 1: Bilfærge til Polen fra København fire gange om ugen, det tager ca. 10 timer. Sejl ud om aftenen, sov i en kahyt og vær frisk i Polen kl. 8 om morgenen. Fra færgen er der 110 km til Stettin. Pris enkeltbillet bil fra 550 kr.
Mulighed 2: Tag Gedser-Rostock, der sejler ca. hver anden time, enkeltbillet bil 570 kr. Kor så de 210 km til Stettin på ny motorvej. Samlet tid Kbh-Stettin ca. 7 timer.

Herudover sejler Rødby-Puttgarden-færgen døgnet rundt hver halve time.

snoede tyske biveje frem til den polske grænse.

Tirsdag kl. 19.55
358 km, SAS Radisson, Stettin

Ankomst Stettin. Det er minus fem grader, men føles koldere. Hullerne i vejen er dybere end derhjemme, og jeg må kontrastyre på de isglatte brosten. Kig efter sporvogne, når du drejer!

SAS-hotellet er byens største, men vi havde ALDRIG fundet det uden navi-anlæg. Fotograf Karlshøj kører i en ny Subaru Legacy, så vi kører ned i hotellets p-kælder (50 kr. pr. bil for 24 timer, betales sammen med hotelregningen). Middag for to på fin restaurant: 400 kr. (du kan sagtens få det for 50 kr. pr. mand på en lokal restaurant, men vi var sultne og havde ingen kontanter).

Onsdag kl. 8.00
361 km, Klodna 27, Stettin

Møde med den danske forretningsmand Jesper Rainer på hans ydmyge 25 m² kontor på havnen, hvor han har tre ansatte og en chauffør. Jespers firma, Investa, er en alt mulig-biks med kontakt til polske værksteder, autolakeringsfirmaer, sadelmagere, tandlæger, skønhedsklinikker, tatovører, plastikkirurger, trykkerier og ejen-

domsmæglere. Han udgiver også en trykt bygguide til Stettin og formidler byggematerialer og håndværkerarbejdsstyrke. Gennem Jesper kan du få ryddet munden og sat nye pløkker i, få et par nye bryster til din kone, få din bil sat i stand og ombetrukket din lædersofa – gerne samtidig, og til langt under den halve pris af i Danmark.

Onsdag kl. 9.30
Saddelmager, Stettin

Familiejet firma med far, søn og 4-5 ansatte. De er ved at ombetrække stole til en dansk Toyota Previa, herefter skal de igang med en Mercedes 450 SLC. Alt laves i hånden og har du en sofa eller en stol, der skal ombetrækkes, tager du bare den med, forklarer sønnen. De kan f.eks. betragte med samme læder som i din bil.

Onsdag kl. 10.15
Autoværksted, Stettin

Indehaveren Thomas er tidligere servicechef hos BMW, og driver nu et Bosch-certificeret værksted. Udenfor holder bl.a. en godt brugt Alpina-udgave af en BMW 740i med 20"-fælg og en danskejet Renault Caravelle veteranbil.

Thomas udvider med fire nye plad-

ser i værkstedet til foråret for at kunne følge med efterspørgslen fra Danmark. Hans største problem er at holde på sine folk: "Mange af de bedste polske mekanikere er rejst til Tyskland og Norge, så min måde at holde på mine folk er at behandle dem ordentligt og betale lidt mere, end de kan få andre steder. Jeg går også selv i kedeltragten, når det er nødvendigt."

"Og så kan du skrive i dit blad, at vi hellere skubber en dansk bil om bag i køen end ansætter en halvdårlig mekaniker. Vi kan simpelthen ikke tillade os at få et dårligt ry hos de danske kunder, for så går de et andet sted hen," forklarer han på flydende engelsk (her-nede taler de ellers udelukkende polsk).

En dygtig mekaniker kan tjene op mod 14.000 kroner om måneden netto, men så taler vi altså akkord og 60-70 timers arbejdsuge.

Onsdag kl. 11.10
Autohit, pladeværksted/autolakering på havnen i Stettin

Udenfor holder en hvid London-taxi med "Købstædernes Forsikring"-skilt på siden, en Opel Rekord fra 1979, en Morris 1000 Bindingsværk, der burde sænkes i havnen, men skal totalrenoveres, fordi ejeren insisterer

Dansk Suzuki SJ40 er ved at få den store tur: Nye skærme og skærmkasser (var rustet væk), diverse reparationer, ny læderkabine og farveskift til sort. Afventer nu ny kaleche (billigere end at lave den i hånden). Totalpris: ca. 30.000 kr.

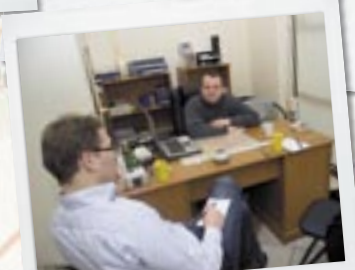
Et af bagsæderne fra en danskejet Toyota Previa ombetrækkes med læder. Hele bilen skal lydisoleres, have ny læderkabine inkl. døre, armlæn og instrumentbord + stort hi-fi inkl. dvd, totalpris: ca. 60.000 kr.

Nogen Lupo treliter er der ikke tale om. Første 350 km = 8,1 km/l

Bilfærgen Gedser-Rostock er hurtigste vej fra Sjælland til Polen

"Og der er gang i bixen, siger du?" - værkstedsrådgiver Jesper Rainer

Saddelmager: Al slags indtræk eftermonteres og ombetrækkes

DEN ALVORLIGE SIDE AF SAGEN

Jeres mest stillede spørgsmål – og vores svar

1 KAN DET BETALE SIG?

Ja, i høj grad, men på grund af afstanden skal der være tale om projekter, der vil koste mindst 15.000-20.000 kr. i Danmark, før den polske løsning kan betale sig.

2 ER DET IKKE BØVLET?

Jo, og hvis ikke vi havde sådan et åndssvagt afgiftssystem for biler i Danmark, var der heller ingen, der gad bruge så lang tid og have så megen besvær med så gamle biler.

3 ER DE POLAKKER IKKE NOGLE KLAMPHUGGERE?

Der findes gode og dårlige håndværkere i Polen såvel som i Danmark, men bruger du en dansk værkstedsformidler, har han på forhånd sorteret de dårlige polske fra.

4 HVAD MED GARANTI?

Polen er medlem af EU, så der gælder samme regler som i Danmark. En reklamation på en dansk bil vil koste et polsk værksted 3-5.000 kr. alene i transport, hvis den f.eks. skal omlæres. Vælger værkstedet at ignorere dig, er det slut med den gode omsætning fra danske biler – de vil blive blacklistet af de danske værksteds-mæglere. I praksis er kravene til håndværksmæssig kvalitet derfor lige så høje eller højere end herhjemme.

5 TØR JEG SENDE MIN DYRE AUDI TIL POLEN?

Aut. bilforhandlere har samme status som i Danmark, dvs. er der noget galt med en reparation, du har fået lavet hos f.eks. en Audi-forhandler i Polen, kan du klage til en Audi-forhandler i Danmark.

6 ER DER IKKE FARLIGT?

Næh. Du skal ikke lade et kamera og en dyr jakke ligge fremme i bilen – men det skal du heller ikke i Danmark. Parkér desuden på overvågede p-pladser om natten (ethvert hotel har adgang til én).

7 ER DET IKKE AT UDNYTTE FATTIGE POLAKKER?

Nej, du giver dem mulighed for at få et arbejde. Arbejdsløsheden i en by som Stettin er officielt 20 pct., uofficielt mindst 30 pct. Der er 120-130 polakker ansat alene i Stettin som følge af omsætningen fra Danmark.

8 SER JEG MIN BIL IGEN?

Den danske formidler er garant for, at alt foregår korrekt. Det er ikke mere risikabelt at overføre penge til ham end til en møbelbutik i Kol-ding. Hidtil er ingen danske biler forsvundet på polske værksteder.

9 HVORFOR MELLEMMAND?

Du kan sagtens selv lave en aftale med et polsk værksted – men glem alt om at tale engelsk eller tysk: I Polen taler de polsk.

10 HVORDAN KOMMER JEG HJEM IGEN?

Det smarteste er at følges

hjem med en anden dansker, så I er flere om færgebilletter, eller evt. køre en anden danskers bil hjem. Du kan også tage bus eller tog, men det gør de færreste.

11 HVORDAN KOMMER MIN BIL HJEM?

Du kan få en polsk chauffør til at køre den herop (ham vi mødte, var en velklædt og høflig ung mand, der talte engelsk), han tager så en anden bil med tilbage. Du kan også betale for at få den transporteret på en lastbil, men det koster 3.000-5.000 kr.

12 HVORDAN FOREGÅR BETALINGEN?

1. Du aftaler, hvad der skal laves med den danske formidler, og overfører halvdelen af det aftalte beløb til ham via netbank eller egen bank.
2. Når bilen er færdig, overfører du resten af beløbet.

13 MÅ JEG SELV TAGE DELE MED?

Ja, hellere end gerne, det sparer værkstedet for tid, og i ni ud af 10 tilfælde er det nemmere at finde en pynteliste eller en bagdør til en ældre bil hos en ophugger i Danmark end i Polen eller Tyskland (danskerne holder jo liv i deres gamle biler).

En polsk-ejet Opel Ascona er ved at få komplet hvid læderkabine

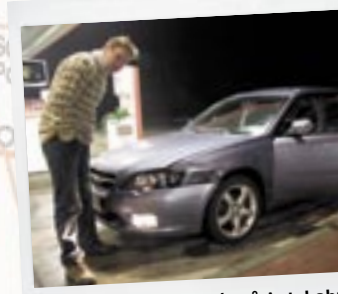
Lærtingen er igang med bagskærmen på en danskejet BMW 6-serie. I malerkabinen stod desuden en Porsche 924 GT Turbo; Jesper Rainer kørte den selv herved – snestorm, baghjulstræk og brede sommerdæk er ufedt, skulle vi hilse og sige. Generelt maler man bilerne to gange og lakerer tre gange i Polen – i Danmark er 2 x maling og 2 x lak standarden

Måske vil han bytte med Volvoen... for sat'n da, eh, you wanna swap??

"Ufatteligt, hvad de kommer slæbende med af gammel lort, de danskere"

Deer Hunter: 120 km/t. på Autobahn og BANG, der stod et rådyr

Sunbeam Roadster årg. 1952 – langtidsprojekt på ca. et halvt år

Totalskaded dansk 5-serie – guld værd for en polsk mekaniker

Hvid danskejet London-taxi venter på rustarbejde og lakering

Øverst en C-klasse fra Vejle, der er nylakeret og har fået lavet rust og undervognsbeskyttelse. Ligner en ny bil. Nederst en 450 SLC på californiske plader med de karakteristiske USA-forlygter

Bosch-værkstedet foretrækker BMW, men tager imod alle mærker

Nylakeret E-klasse med rustarbejde udført, klar til montering

(vi finder dele fra danske huggere og sætter på den, for den er alligevel FOR dårlig, lyder det) og et skelet af en ny-malet Mercedes E-klasse med nylavede svejsninger i bunden ("der VAR ingen bund, så vi lavede én").

Længere inde i værkstedet står et langtidsprojekt, en Sunbeam Roadster fra 1952, som der kun er bygget 400 stk. af. Den er ejet af en ældre dansk mand og var svejset skævt sammen, da polakkerne modtog den. De skar den op i tre dele, rettede den ud og er ved at sætte den sammen. Prognose: tidsforbrug på seks måneder, pris totalre-staurering 85.000-90.000 kr. (ejeren fik tilbud hos dansk specialværksted på 250.000 kr.).

Onsdag kl. 11.55 377 km, Jespers kontor, Stettin

Jesper Rainer har skaffet tilbud på en renovering af min bil hos Volvo i Stettin – de vil have ca. 16.000 kr. for skift af alle væsker og filtre, sliddele i forhjulsophænget og et par småting. Det er en ok pris, men det synes min

kone ikke. Jeg aftaler derfor med Jesper, at vi skal bruge et af hans værksteder. Vi vil se, hvor langt vi kommer for f.eks. 10.000 kr., så jeg giver ham nøglen og siger farveller.

Vi fortsætter i vores Subaru Legacy st.car sydpå for at møde den danske værkstedsformidler Holger Philippsen, der opererer i Lubin, 300 km sydpå. Holger bekræfter vores aftale over mobiltelefonen.

Onsdag kl. 13.15 479 km, et sted midt i Polen

På 100 km har vi set FIRE fartkontroller. Det er, som om der står en strisser med en radaristol ved indkørslen til hver lille by. Maks. fart på landevejen er 90 km/t., og ingen kører over 100-110 km/t. Det bliver en lang tur.

Onsdag kl. 15.25 675 km, ringvejen, Lubin,

det centrale Polen
Holger er kørt. Han havde en aftale 80 km herfra og er først tilbage senere, siger en kvinde med polsk accent. Vi

I baggrunden en norsk supertanker, der også skal renoveres

Totalskaded nyere Jeep Cherokee, er slået 2,5 cm skævt – men kan reddes

har altså brugt fire timer på at køre 300 km forgæves og ved du, hvad der så sker, Holger? Det bliver sagt. Så nu ved Bil Magasinet 336.000 læsere det.

Onsdag kl. 15.27 676 km, ringvejen, Lubin, det centrale Polen

Vi taster "Puttgarden" ind på navigationen. Ifølge displayet er der 645 km, estimeret ankomst kl. 22.40. Fuck.

Onsdag kl. 20.38 1.126 km, motorvej A26 nord for Berlin

Karlshøj sover på passagersædet, det regner, fartpiloten står på 120 km/t. Vi overhaler en bil og idet vi er ud for ham, laver han pludselig en undvigemanøvre til højre. Jeg ser, at der står et rådyr på midterstriben imellem os, og opdager dets lam lige foran mig. Jeg når kun halvt ind i at råbe NEJ! Det lyder, som kastede du en labrador ind i den sejlbad med 120 i timen. BANG! En tør, kort og høj lyd. Jeg holder fast i rattet. Rammer. Tjekker spejle, så

over i nødsporet, bremses og standser. Karlshøj ER vågen, hele trafikken stopper. Vi trækker vejret igen – køleren er ikke røget, men det er forlygten, og der er pels helt om på bagsmækken.

Torsdag kl. 02.40, 1.598 km, Valby Hjemme igen.

HVOR MEGET KAN MAN SPARE?

DET SKAL DER SKE

Skift af alle væsker og filtre plus diverse reservedele til Volvo 740 GL år 1986. Vi indhenter tilbud hos autoriserede og uautoriserede værksteder i hhv. Danmark og Polen.

DET SKAL VI HAVE

✓ oliefilter
✓ 7 liter motorolie
✓ luftfilter
✓ brændstoffilter
✓ 5 liter kølevæske
✓ 1,5 liter servovæske
✓ 1,5 liter bremsevæske

✓ 4 tændrør
✓ 4 tændrørskabler
✓ 2 sporstænger inkl. monteringsbeslag
✓ 2 x drejeleje inkl. monteringsbeslag
✓ 2 forreste støddæmpere

✓ 1 radioantenne
✓ 1 glas til sidespejl
✓ geometri-udmåling af undervogn
✓ røggasmåling
✓ rensning og justering af karburator

PRISER	Polsk uautoriseret værksted	Polsk autoriseret Volvo-forhandler	Dansk uautoriseret værksted	Dansk autoriseret Volvo-forhandler
Reserve dele	6.452 kr.	6.571 kr.	x.xxx kr.	x.xxx kr.
Arbejds løn	1.794 kr.	3.795 kr.	x.xxx kr.	x.xxx kr.
Total	8.247 kr.	10.366 kr.	x.xxx kr.	x.xxx kr.